

Sekulyarizimin hökm sürdüyü bu dünyamızda insanların ən çox istifadə etdiyi ifadələrin və ən çox ehtiyac hiss etdiyi xüsusların başında demək olar ki, tətillər məsələsi gəlir. Tətillər ərafında olduğumuz görə mömin şəxsin tətillə nə qədər ehtiyacı olduğu və ehtiyacı varsa necə və harada dəyərləndirəcəyi barəsində olacaq bu aykı yazımız.

Tətillərin məğzini anlamaq üçün kəlmənin kökünə bir nəzər salaq. Tətillər kəlməsi "Ətalət" kökündən törəmişdir. Ətalət, yaramamaq, boş, fəaliyyət xarici" deməkdir. İslam dini nöqtəyi-nəzərindən dəyərləndirsək əslində tətillər müsəlmanların həyatında yer olmadığını ifadə etsək yanlışdır yəqin ki. Çünki iyirmi dörd saatını ibadət və qulluq məşuru çərçivəsində və yaxud bu şüra əsasən almış qərarlara əsasən tənzimləyən bir bəndə üçün "səbəkə xidməti xaricində olmaq" "boş durmaq" mənasına gələn tətillər yaraşmaz. Tətillər əvəzinə bir müddət dincəlmək yaraşar müsəlman şəxslərə.

Müsəlmanın tətilləri (dincəlməsi) bir işdən başqa işə keçmək, yeni işlərinin yerlərini dəyişmə mənasını daşmalıdır. Bu mənada günlük həyatındakı beş vaxt namaz ruhu dünyəvi məşğuliyyətlərdən azad edərək başqa aləmdə təkamül yolçuluğuna davam etməkdir. Yeni məşğuliyyət daxilində dincəlmək, tətillər etməkdir.

Tətillər (dincəlmə) bir müsəlman üçün vaxtı və pulu israf etmək deyil, əksinə yeni mənəvi təkan və ruh qazanma fürsətləri olmalıdır. Bəzi mötəbər şəxslərin də ifadə etdiyi kimi, möminin tətilləri axirətdə olmalıdır. Heç bir dini mənbə tətildə dini vəzifələrə ara vermək və yaxud ibadətlərdə güzəştə getməklə əlaqəli məlumat yoxdur. Bu da onu göstərir ki, axirətini qazanmaq istəyən bir mömin tətillərsiz çalışmalı və dünyəvi tətilləri bu mənada fürsət bilərək dəyərləndirməlidir.

Tədris, vəzifə, iş kimi dünyəvi məşğuliyyətlərdə yorulan müsəlman, dincəlmək üçün bir müddət bu işlərdən uzaqlaşınca dini həssasiyyətlərə riayət etməlidir. Bir müsəlman sadəcə o işlə məşğul olmamaq üçün "ətəllər"də olmalıdır. Bunun xaricində Allaha, ailəsinə, cəmiyyətə qarşı vəzifələri lazımı şəkildə icra etməlidir. Gözəl olardı ki, dincəlmək istəyən bir müsəlman, kapitalist zehiyyətin məhsulu olan müxtəlif tətillər bölgələrində, halal - haramın, məhrəm - naməhrəmin bir-birindən ayırd edilə bilməyən məkanlarda dincəlmək məqsədi ilə ruhunu yormaqdansa, ümrə ziyarəti və yaxud da digər müqəddəs məkanları ziyarət edərək həm ruhunu həm də bədənini dincəlsin. İslam insandan fitrətinə uyğun ehtiyacları təmin etməsinə icazə verir. Spirtli içkilər, siqaret, narkotik maddələr, qumar kimi mənfi "xəstəliklər" insan fitrətinə uyğun deyil. Musiqi, idman oyun isə insan fitrətinə uyğundur. İnsanın ruhunu və bədənini inkişaf etdirir. Bu baxımdan İslam dini bunlarda həddi aşmamaq, ibadətlərə mane olmamaq və

haramda istifadə edilməməsi şərti ilə icazə vermişdir. Həzrət Peyğəmbərin (ə.s.s) həyatında onun xanım Aişə (r.ə) ilə qaçış müsabiqəsi keçirdiyi, bayram günündə xanımına, özü də otaqda olduğu halda iki qızın ifa etdiyi musiqini dinləməyə icazə verdiyi hamımıza məlumdur. Tətildə bu kimi fəaliyyətlər də tərtib edərək dincəlmə fürsəti əldə edə bilərik.

İslam dünyası Ramazan ayı ərəfəsində, ona qovuşma həyəcanı ilə yaşayır. Tətil mövsümünə təsadüf etməsi müsəlmanlar üçün bir başqa həyəcan vasitəsidir. Bütün müsəlmanlar fiziki tətillərini edərək mənəvi tərəqqilərini artıracaqdır bu ayda. İş yükü bəhanəsi ilə və digər səbəblərdən oruclarını tuta bilməyən müsəlmanlar üçün bir fürsət yarandı bu il. Hər bir müsəlman ələlxusus tətil havasına düşərək namazlarını və digər ibadətlərini göz ardı etməməli, istirahət bəhanəsi ilə bunlara laqeyd qalmamalıdır. Əksinə daha çox ibadət etmə fürsəti olsun hər bir müsəlman üçün bu Ramazan. Bu Ramazan hər birimiz üçün əslə qayıdış vəsiləsi olsun və bu ayda yaşadığımız həyəcanı bütün həyatımıza yayma fürsəti olsun. Tətil günləri hər birimiz üçün Qurani-kərimi xətm etmə fürsəti verir. Xülasə, tətilə müsəlmanlar üçün ətalet vasitəsi deyil, mənəvi tərəqqi fürsətləridir. Qeyd edəcəyimiz hədisi yuxarıda söylənən fikirlər çərçivəsində dəyərləndirək. Belə buyurur, Allahın Elçisi (ə.s.s):

“Qiyamət günü bu dörd şey soruşulmadan heç kim yerində n tərpənməyəcək:

- Ömrünü harada keçirdin?

- Ömrünü harada istehlak etdin?

- Malını haradan qazandın?

- Malını harada və hansı yolda xərclədin?” (Tirmizi, Qiyamət 1.)

Elə isə hər bir müsəlmanın borcudur ki, vaxtına, malına, xərclərinə diqqət yetirsin. Ələlxusus tətil mövsümündə bu barədə şeytanın tələsinə düşməsin. Gəlin hamılıqla Hədisdə qeyd olunan dörd xüsusun lazımı şəkildə cavabını vermək üçün çalışaq və bu çizgildə həyatımızı tənzimləyək.